Turvallisuus lakisääteisissä ampumakokeissa

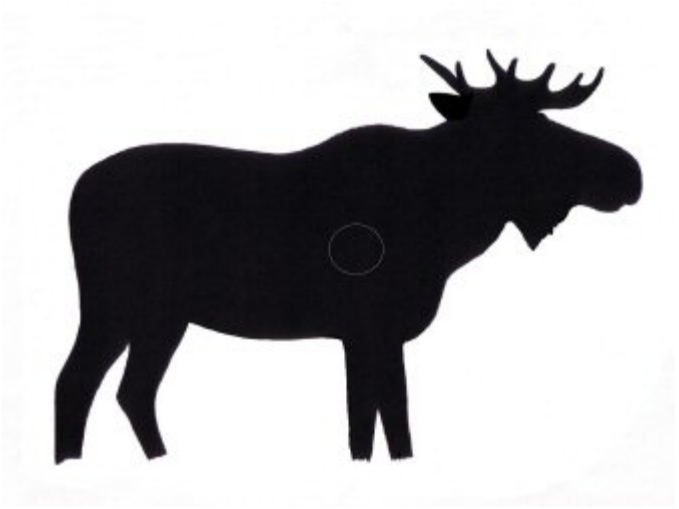

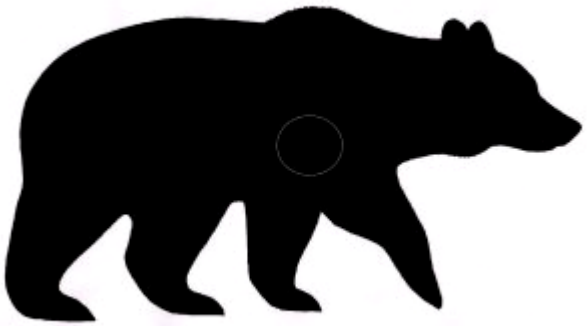

Lainsäädäntö

- Metsästyslaki 21 §
- Metsästysasetus 16 §
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus ampumakokeesta
- Riistahallintolaki 2 §, 10 §,14 §,15 §, 20 §, 21 §, 22 §, 24 §, 25 §, 26 §, 30 §, 31 §, 33 § ja 41 §
- MMM:n asetus riistanhoitoyhdistyksen toimihenkilöiden koulutusvaatimuksista 2 §
- Ampuma-aselaki ja ampuma-aseasetus
- MMM:n asetus Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista 2 §
- Hallintolaki 27 §, 28 § ja 49 a-g §
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1 §, 11 §, 22 § ja 24 §
- Riistanhoitoyhdistysten työjärjestys 10 §

RIISTAHALLINTOLAKI

2 §

Suomen riistakeskuksen julkiset hallintotehtävät:

…..

4) riistanhoitoyhdistyksen metsästäjätutkinnon vastaanottajien sekä **ampumakokeiden vastaanottajien nimittäminen, ohjaus ja valvonta**;

…..

Suomen riistakeskuksen muut tehtävät:

…..

7) riistanhoitoyhdistysten toiminnan edistäminen ja riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöiden kouluttaminen;

…..

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

10 §

Riistanhoitoyhdistykset

…

Riistanhoitoyhdistys vastaa kestävän riistatalouden edistämisestä toiminta-alueellaan, huolehtii metsästäjien vapaaehtoistoiminnan edistämisestä ja organisoinnista sekä **hoitaa sille säädetyt julkiset hallintotehtävät**.

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

14 §
Riistanhoitoyhdistyksen tehtävät

Riistanhoitoyhdistyksen julkiset hallintotehtävät ovat:

1) **<u>metsästyslaissa tarkoitettujen ampumakokeiden</u>** sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetussa laissa tarkoitettujen metsästäjätutkintojen **<u>järjestäminen</u>**;
2) …

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

20 §

Riistanhoitoyhdistyksen muut toimihenkilöt

Riistanhoitoyhdistyksellä voi olla metsästyksenvalvojia, metsästäjätutkintojen ja **ampumakokeiden vastaanottajia** sekä muita riistanhoitoyhdistyksen toiminnan kannalta tarpeellisia toimihenkilöitä.

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

20 §

Riistanhoitoyhdistyksen muut toimihenkilöt

Riistanhoitoyhdistyksen toimihenkilöksi voidaan nimittää se, joka:

1) on täyttänyt 18 vuotta;
2) on täysivaltainen; ja
3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva.

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

21 §

Erityiset koulutusvaatimukset

Metsästyksenvalvojaksi sekä **ampumakokeen** ja metsästäjätutkinnon **vastaanottajaksi voidaan nimittää henkilö, joka on**:

1) hyväksytysti suorittanut Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman koulutuksen; tai
2) hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden nimityksen hakemista Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman kertauskoulutuksen, jos nimittämistä hakeva on jo aikaisemmin nimitetty vastaavaan tehtävään 1 kohdan perusteella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa mainituista koulutuksista.

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

22 §

Toimihenkilöitä koskevat rajoitukset

Riistanhoitoyhdistyksen ampumakokeen vastaanottajaksi voidaan nimittää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

- Suomen riistakeskus nimittää ampumakokeen vastaanottajat riistanhoitoyhdistyksen hallituksen esityksestä
- Suomen riistakeskus voi peruuttaa nimityksen

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

24 §

Rikosoikeudellinen virkavastuu riistanhoitoyhdistyksessä

Riistanhoitoyhdistyksen hallituksen jäseniin sekä sen **toimihenkilöihin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun nämä henkilöt hoitavat julkisia hallintotehtäviä** tai päättävät riistanhoitoyhdistyksen varojen käytöstä.

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

41 §

Metsästyksenvalvojia sekä ampumakokeen ja metsästäjätutkinnon vastaanottajia koskevat siirtymäsäännökset

…tämän lain voimaan tullessa metsästäjätutkinnon ja ampumakokeen vastaanottajina toimivat voivat hakea nimittämistä uudelleen. Nimittämisen edellytyksenä on tällöinkin, että hakija on suorittanut hyväksytysti säädetyn kertauskoulutuksen.

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

30 §

Oikaisuvaatimusmenettely

- … ampumakokeen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Suomen riistakeskukselta siten kuin hallintolaissa säädetään.
- **TOISIN SANOEN**: ampumakokeen vastaanottajan ratkaisuun tyytymätön voi 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan hakea oikaisua kirjallisesti Suomen riistakeskukselta
  - ampumakoetilaisuuksissa oltava saatavilla oikaisuvaatimusosoituksia
  - kerrottava asiakkaille, miten voi tehdä oikaisuvaatimuksen

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI

31 §
Muutoksenhaku

- Suomen riistakeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta

© Suomen riistakeskus

RIISTAHALLINTOLAKI 26 §

Hallintomenettely Suomen riistakeskuksessa ja riistanhoitoyhdistyksissä

- Julkisten hallintotehtävien hoitamiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, saamen kielilaissa ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa säädetään.
- Suomen riistakeskuksessa ja riistanhoitoyhdistyksissä käytettävästä kielestä on voimassa, mitä kielilain (423/2003) 25 §:ssä säädetään.

Vakuutusturva

- Vakuutusturva ampumakokeen vastaanottajille tulee erillisen vakuutussopimuksen kautta (RHL 2 §:n 1 momentin 2 kohta)
- Erillinen vakuutusturva neuvotellaan uudelleen
- Metsästyskortti on oltava vakuutusturvan vuoksi voimassa (toimitsijan tapaturmavakuutus)
- Ampujilla vakuutusturva metsästäjävakuutuksen kautta (vastuuvakuutus, yksityistapaturmavakuutus)

Ampumakoe

- Hirvieläimiä ja karhua rihlatulla luotiaseella metsästävän (ampujana toimivan) tulee suorittaa ampumakoe (ML 21 §)

  Poikkeukset:

  – Muussa maassa suoritettu voimassaoleva vastaava koe
  – Ulkomaalaisella oikeus metsästää kotimaassaan vastaavan kokoisia riistaeläimiä
  – Haulikon haulipanos (kauris) ja täyteinen (kauris ja peurat)
  – Metsästysjousi

Ampumakoe

- Ampumakokeen järjestää riistanhoitoyhdistys
  - Myös riistanhoitoyhdistykset yhteistyössä
- Ampumakokeen läpäisseelle annetaan todistus hyväksytystä suorituksesta
- Todistus on voimassa kolme vuotta suorituspäivästä lukien

Ampumakoe

- Sisällöstä säädetään MMM:n asetuksella 18/2006
- Hirvi- ja peurakoe
  - Hirven, valkohäntäpeuran, saksanhirven, metsäpeuran, kuusipeuran ja japaninpeuran metsästystä varten
- Karhukoe
  - Karhun metsästystä varten
- Metsäkauriskoe
  - Metsäkauriin metsästystä varten

AMPUMAKOETILAISUUKSIEN JÄRJESTÄMINEN

HUOM!

Ampumakoetilaisuudet ovat julkisia, ennakolta ilmoitettuja ja kaikille avoimia – ”suljettuja” ampumakoetilaisuuksia esim. jollekin erityisryhmälle ei saa järjestää

© Suomen riistakeskus

Järjestäminen ja suorittamispaikka

- RHY ilmoittaa ampuma-koetilaisuudesta vähintään 7 vuorokautta ennen koetilaisuuden järjestämistä.
  - Riistawebissä tai tarvittaessa myös muutoin rhy:n päättämällä tavalla

- Järjestetään läänin-hallituksen tai puolustus-ministeriön hyväksymällä ampumaradalla

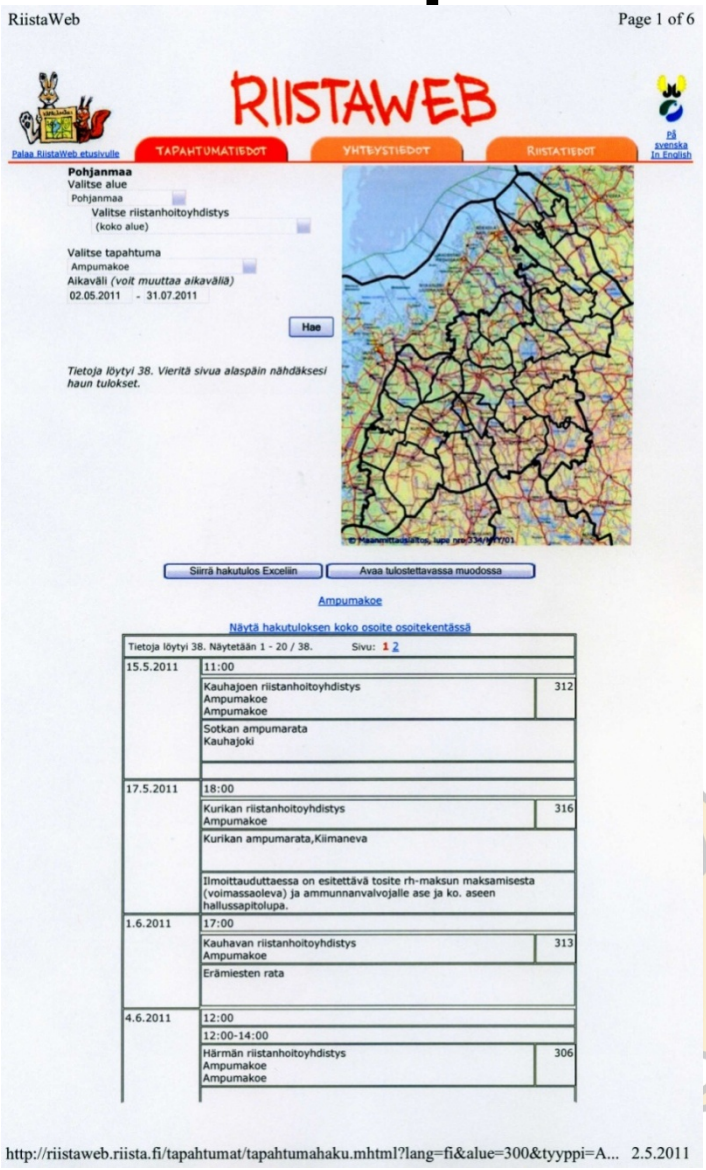
RiistaWeb Page 1 of 6

RIISTAWEB

Palaa RiistaWeb etusivulle | TAPAHTUMATIEDOT | YHTEYSTIEDOT | RIISTATIEDOT | På svenska In English

Pohjanmaa
Valitse alue
Pohjanmaa
Valitse riistanhoitoyhdistys
(koko alue)
Valitse tapahtuma
Ampumakoe
Aikaväli (voit muuttaa aikaväliä)
02.05.2011 - 31.07.2011
Hae

Tietoja löytyi 38. Vieritä sivua alaspäin nähdäksesi haun tulokset.

Siirrä hakutulos Exceliin | Avaa tulostettavassa muodossa

Ampumakoe

Näytä hakutuloksen koko osoite osoitekentässä

Tietoja löytyi 38. Näytetään 1 - 20 / 38. Sivu: 1 2

15.5.2011	11:00	
	Kauhajoen riistanhoitoyhdistys Ampumakoe Ampumakoe	312
	Sotkan ampumarata Kauhajoki	
17.5.2011	18:00	
	Kurikan riistanhoitoyhdistys Ampumakoe	316
	Kurikan ampumarata,Kiimaneva	
	Ilmoittauduttaessa on esitettävä tosite rh-maksun maksamisesta (voimassaoleva) ja ammunnanvalvojalle ase ja ko. aseen hallussapitolupa.	
1.6.2011	17:00	
	Kauhavan riistanhoitoyhdistys Ampumakoe	313
	Erämiesten rata	
4.6.2011	12:00	
	12:00-14:00	
	Härmän riistanhoitoyhdistys Ampumakoe Ampumakoe	306

http://riistaweb.riista.fi/tapahtumat/tapahtumahaku.mhtml?lang=fi&alue=300&tyyppi=A... 2.5.2011

Maalikuvio

- Ammutaan paikallaan olevaan maalikuvioon
- Hirvi- ja peurakokeessa sekä metsäkauriskokeessa osuma-alueen halkaisija on 23 senttimetriä
- Karhukokeessa osuma-alueen halkaisija on 17 senttimetriä

Hirvieläinkuvio

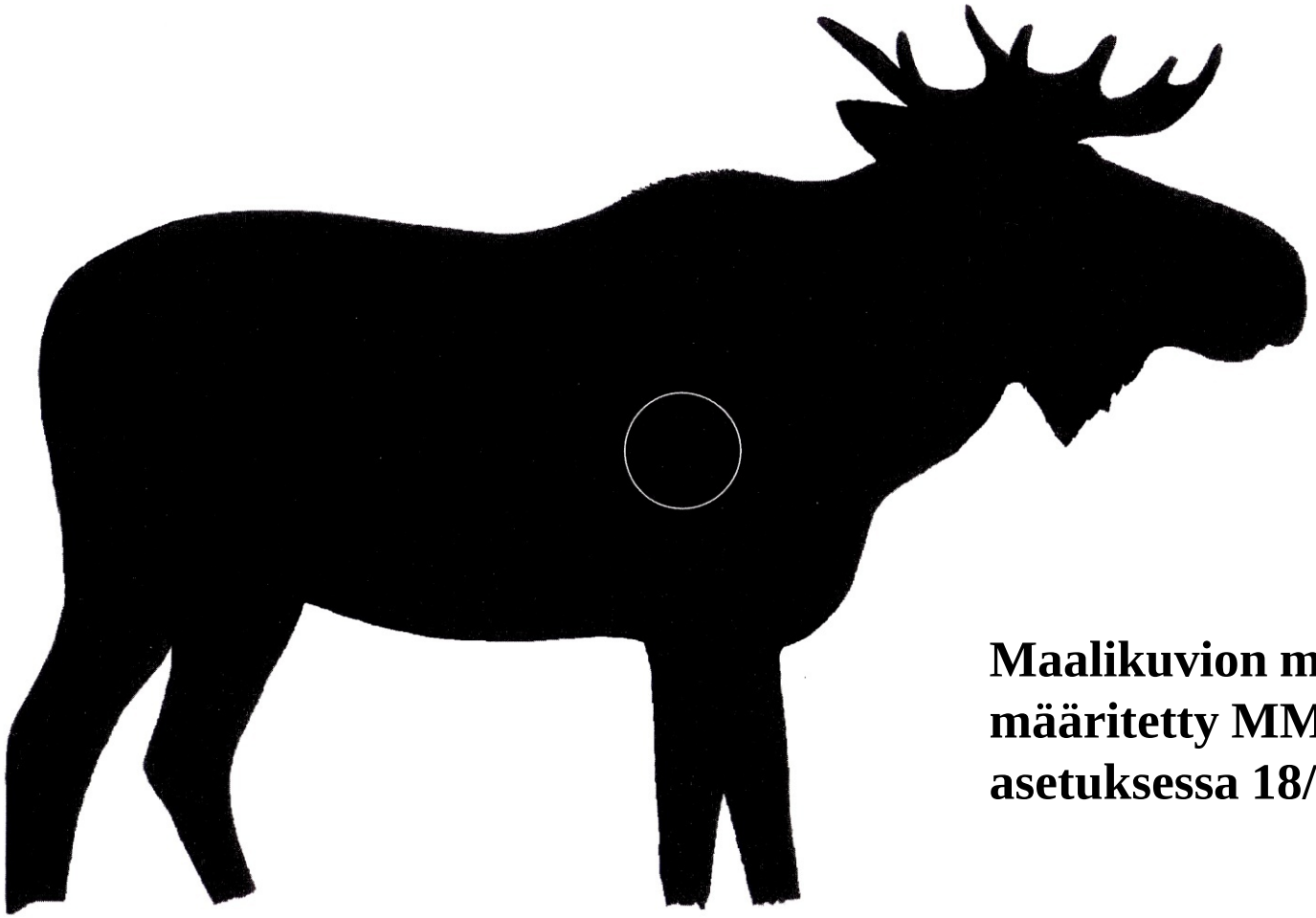

Maalikuvion mitat määritetty MMM:n asetuksessa 18/2006

Karhukuvio

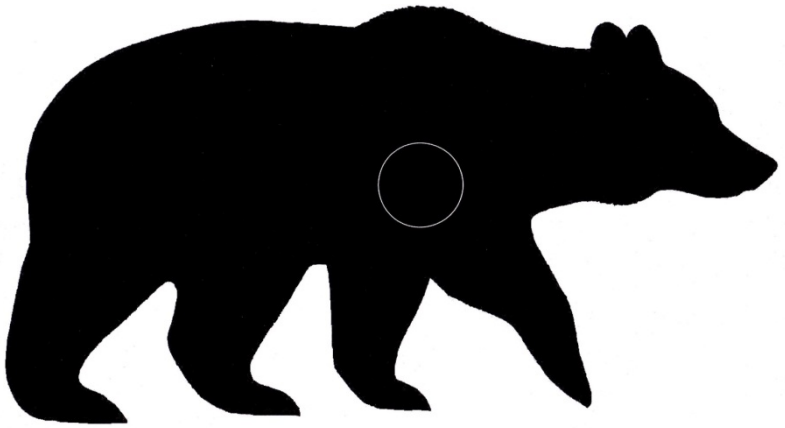

Maalikuvion mitat määritetty MMM:n asetuksessa 18/2006

Ampumakokeen suorittamistapa

- Neljä laukausta vapaavalintaisesta pysty-, istuma- tai polviasennosta 75 metrin ampumaetäisyydeltä (osoitetulta ampumapaikalta)
- Koekerran laukaussarjassa aikaa käytettävissä 90 sekuntia ensimmäisestä laukauksesta laskettuna
  - Mikäli aika ylittyy, suoritus keskeytetään ja hylätään
- Osumat ilmoitetaan laukaussarjan jälkeen valvojan pyynnöstä

Suorittamistapa

pystyasento vapaalta kädeltä

Tuen käyttäminen

- Saa
  - Käyttää aseen hihnaa, ampumapaikan rakenteita, ampumakeppiä tai muuta sopivaa alustaa
- Ei saa
  - Lukita asetta mekaanisesti alustaan
- Ampumakokeen vastaanottaja tarkistaa ja hyväksyy tuen ennen ampumista

Sallittuja tukia ja rakenteita

Sallittuja tukia ja rakenteita

Sallittuja tukia ja rakenteita

Laukaussarjojen määrä

- Enintään viisi koekertaa eli viisi neljän laukauksen sarjaa samassa koemuodossa/ampumakoetilaisuus
- Koekerrasta perittävästä maksusta säädetään MMM:n asetuksella. Tällä hetkellä maksu on **20** euroa/koekerta
- Oikeus uuteen maksuttomaan koekertaan ampujasta riippumattoman aserikon, patruunan laukeamattomuuden tai muun vastaavan häiriön tapahtuessa

Ampuma-aseet

- Käytettävä asetta, johon ampujalla on voimassaoleva hallussapitolupa tai rinnakkaislupa tai EU:n ampuma-asepassi
- Alle 15-vuotias voi käyttää 18-vuotta täyttäneen asetta hänen välittömässä valvonnassaan (Ampuma-aselaki 88 §)
  - ”Joka on 18 vuotta täyttänyt ja jolla on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon, saa antaa ampuma-aseen välittömässä valvonnassaan käytettäväksi, jos hän kykenee tehokkaasti valvomaan ja ohjaamaan aseen käyttäjää siten, ettei aseen käyttämisestä aiheudu vaaraa”

Ampuma-asevaatimukset

Täytettävä luodin painon ja osumaenergian suhteen seuraavat vaatimukset:

- Metsäkauriskokeessa metsästysasetuksen 16 §:n 2 momentin 2 kohdan vaatimukset
  (väh. 3,2 g ja E100 yli 800 J)
- Hirvi- ja peurakokeessa 3 kohdan vaatimukset
  (väh. 6 g ja E100 yli 2000 J tai
  väh. 8 g E100 yli 1700 J)

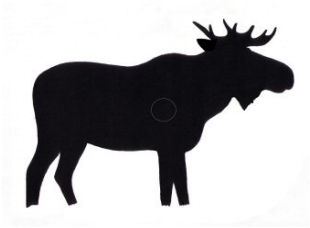

- Karhukokeessa 4 kohdan vaatimukset
  (väh. 9 g ja E100 yli 2700 J tai
  väh. 10 g ja E100 yli 2000 J)

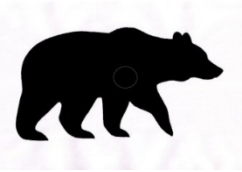

- Patruunat saavat olla itseladattuja ja luoti on vapaa esim. kokovaippa tai lyijyluoti
- Tähtäinlaitteet vapaat

Ampujalta vaadittavat asiakirjat

- Voimassaoleva metsästyskortti tai maksettu tulevan metsästysvuoden metsästyskortti
  - Metsästäjävakuutus on voimassa myös, kun tulevan metsästysvuoden kortti on maksettu
  - Itsetulostetussa kuitissa oltava arkistointitunnus
  - Tarvittaessa pystyttävä todistamaan henkilöllisyys
- **Yli 15-vuotiailta voimassaoleva hallussapitolupa tai rinnakkaislupa kokeessa käytettävään aseeseen tai EU:n ampuma-asepassi**

Vastaavuudet

- Hyväksytty karhukoe vastaa hirvi- ja peurakoetta sekä metsäkauriskoetta
  - Karhu ja hirvieläimet
- Hyväksytty hirvi- ja peurakoe vastaa metsäkauriskoetta
  - Hirvieläimet
- Hyväksytty metsäkauriskoe
  - Vain metsäkauris

Ampumakokeen hyväksyminen

- Hyväksytään, kun laukaussarjan kaikki neljä laukausta vähintään sivuavat osuma-alueen ulkoreunaa
  - Ilmoitetaan ammuttajalle esim. radiopuhelimella tai muulla tilanteeseen sopivalla tavalla
  - Voidaan ilmoittaa tarvittaessa osumien sijainti

Yleisiä turvallisuus- ja järjestysohjeita

- Aseita on käsiteltävä turvallisesti. Ampujien on noudatettava annettuja määräyksiä
- Aseet on pidettävä rata-alueella lataamattomina, lukot avattuina asetelineessä
- Lipastaminen ja lataaminen on sallittua vain ampumapaikalla ampumakokeen vastaanottajan luvalla. Aseen tulee olla suunnattuna koko koesuoritusajan maalialueelle
- Vain yksi ampuja kerrallaan ampumapaikalla koesuorituksen aikana
- Ampumakoetilaisuus tulee järjestää siten, ettei ampuja tule mitenkään häirityksi
- Radalla on oltava ensiapuvälineet ja palosammutin

Ampumakokeen vastaanottajat

- Vastaanottajien oltava rhy:n hallituksen esittämiä ja Suomen riistakeskuksen nimittämiä sekä:
  - yli 18-vuotiaita, täysivaltaisia ja tunnetaan rehelliseksi, luotettavaksi ja henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiviksi.
  - Osallistuneet ampumakokeen vastaanottajien koulutukseen
  - Vastaanottajilla on oltava voimassa oleva metsästyskortti
  - Nimitys on voimassa enintään viisi vuotta
    - Nimitys voidaan peruuttaa

Ampumakokeen vastaanottajat

- Paikalla riittävästi vastaanottajia (vähintään kaksi, sujuvin toiminta saadaan neljällä)
  - Yhtenäinen vaatetus (liivi)
- Vastaanottajien tärkein tehtävä on turvallisuuden takaaminen!!
- Huom! Ampumakoetilanne aiheuttaa jännitystä ampujissa
- Vastaanottaja voi keskeyttää ampumakokeen esim. turvallisuussyistä
  - Ammuttajan on oltava ampujan välittömässä läheisyydessä
- Vastaanottaja johtaa ja valvoo koetta **virkavastuulla! (julkinen hallintotehtävä)**
  - Huomioitava myös hallintolain 38 §:n mukainen jääviys
    - virkamiehen puoliso, lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi tai virkamiehelle muuten erityisen läheinen henkilö samoin kuin tällaisen henkilön puoliso

Ampumakokeen vastaanottajat

Vastaanottaja huolehtii, että:

- Aseita käsitellään turvallisesti ja ampujaa ei häiritä suorituksen aikana
- Suorituksista pidetään pöytäkirjaa

Vastaanottajan tulee tarkastaa, että:

- Metsästyskortti on voimassa (myös maksettu tulevan kauden kortti kelpaa)
  - Tarvittaessa henkilöllisyyden tarkastaminen
- Ampujalla on oltava kokeessa käytettävään aseeseen voimassaoleva hallussapitolupa
  - AL 88 §:n mukaisessa ampuma-aseen käytössä valvojalla on käytettävään aseeseen voimassa oleva hallussapitolupa
- Ampuja käyttää kokeeseen sopivaa asetta, patruunoita ja luoteja
- Käytettävä tuki on asetuksen mukainen
- Ampuja tuntee kokeen suoritustavan
- Ase on tyhjä ammunnan jälkeen!

Vastaanottajan toiminta ampumakokeen aikana

- Ampujan ilmoittautuessa ampumakoetilaisuuteen
  - Todetaan asiakkaan ampumakelpoisuus
  - Tarkastetaan metsästäjävakuutuksen voimassaolo
  - Kirjataan ampujan tiedot koesuorituspöytäkirjaan
  - Tarkastetaan hallussapitolupa käytettävään aseeseen ja sen vastaavuus asenumerointiin ennen ammuntaa
  - Tarkastetaan aseen toimintakuntoisuus
  - Ohjataan ampuja odottamaan vuoroaan
  - Valvotaan, että aseen lukko on auki, asetta käsitellään turvallisesti ja se laitetaan asetelineeseen

Vastaanottajan toiminta ampumakokeen aikana

- Ampumapaikalla
  - Varmistetaan, että ampuja tuntee kokeen suoritustavan
  - Kysytään koesuoritusmuoto (karhu-,hirvi- vai kauriskoe)
  - Tarkistetaan patruunoiden sopivuus aseeseen sekä koesuoritusmuotoon
  - Hyväksytään mahdollinen käytettävä tuki
  - Annetaan lupa ampua, kun ampuja on valmis ja rauhallinen
  - Todetaan ampujalle osumien määrä
  - Selvitetään ampujalle tarvittaessa osumien sijainti
  - Tarkastetaan ampumisen jälkeen, että aseen patruunapesä ja lipas (makasiini) on tyhjä ja lukko auki

Vastaanottajan toiminta ampumakokeen aikana

- Toiminta ase- tai patruunahäiriötilanteissa
  - Aserikko tai muu ampujasta riippumaton suoritusta haittaava häiriö → uusi maksuton koeyritys
  - Laukeamaton patruuna → uusi maksuton koeyritys (tarvittaessa)
  - Suoritus voidaan tarvittaessa häiriö- tai vaaratilanteessa keskeyttää
    - Tutkitaan kulloinenkin tilanne ja jos kyseessä on ampujasta riippumaton häiriö, annetaan ampujalle uusi koesuoritusyritys

Vastaanottajan toiminta ampumakokeen aikana

- Ampumakoesuorituksen jälkeen
  - Huolehditaan ampumakoemaksun perimisestä
  - Kirjataan koeyrityksen tai -suorituksen tiedot pöytäkirjaan
  - Kirjoitetaan kokeen läpäisseelle ampumakoetodistus
    - Riistanhoitoyhdistyksen työjärjestys antaa valtuudet
  - Kerrotaan oikaisuvaatimusmahdollisuudesta, jos ei ole tyytyväinen päätökseen
  - Annetaan oikaisuvaatimusosoitus, jossa ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä Suomen riistakeskukselle

Yleisiä ohjeita

- Liipaisimen laukaisuvastusta ei ole rajoitettu
- Ampujalla ei ole oikeutta vaatia koelaukauksia
- Ampumakoepöytäkirjat arkistoidaan rhy:n arkistoon
- Ampumakoetulot tilitetään rhy:lle lyhentämättömänä
- Oikaisuvaatimus
  - 30 päivän kuluessa kirjallisena Suomen riistakeskuksen aluetoimistolle
- Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä valittaminen
  - Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta 30 päivän kuluessa Suomen riistakeskuksen päätöksestä

Kiitos!
- ja hyvää ampumaratakautta kaikille!